

CONSELL VALENCIÀ

de CULTURA

PALAU DE FORCALLÓ · Museu, 3 · 46003 València · cvc@gva.es · www.gva.es/cvc/

Escriure al convent

Conferència de Verònica Zaragoza al Consell Valencià de Cultura

Palau de Forcalló. València, 1 d'abril de 2019.- La doctora Zaragoza és una filòloga especialista en literatura femenina, sobretot en la compresa entre els segles XVI i XVIII, a la qual va dedicar la tesi doctoral. També forma part de grups que estudien qüestions com ara l'alfabetització femenina, la representació literària i social de la literatura femenina i l'estudi de l'escriptura de dones. Per això és una rastrejadora d'arxius a la recerca de textos escrits per elles, entre els quals els conventuals, perquè els monestirs eren uns espais on solien refugiar-se les dones que volien o podien evitar el paper que la societat els assignava en aquells temps, sobretot a través del matrimoni.

El Consell Valencià de Cultura va considerar d'interés convidar-la a fer una conferència en la seua seu, perquè es tracta d'un camp d'estudi que cada dia suscita més interès i obri contínuament noves perspectives de coneixement. I per això l'exposició de hui al Palau de Forcalló, titulada *Poder i agència cultural als convents femenins valencians (s. XVI-XVIII)*.

Després de la benvinguda del president Grisolia i de la introducció de la consellera Ballester, la doctora Zaragoza ha parlat del cenobis com a centres de creació i d'irradiació de cultura, on es va crear un tipus de literatura que no s'ha tingut en compte fins ara. Cenobis com a espais de projecció personal, amb una figura paradigmàtica, Isabel de Villena, però que es poden estudiar amb dificultat, pels problemes a l'hora l'accedir als arxius. A hores d'ara, la crisi de devocions ha portat al tancament de convents i a la dispersió de la documentació. La doctora ha posat una sèrie de recintes com a exemple: les Clarisses de Xàtiva, les Agustines de Xàbia, les Dominiques de Carcaixent i les Carmelites Descalces de València, i ha denunciat, a més, la documentació venuda en subhastes i per internet.

La conferenciant també ha parlat del paper dels recintes monàstics femenins com a espais de poder, que incidien en les societats locals i en les seues pugnes internes. Ha explicat la manera com mantenien els llaços amb el món exterior, sobretot després de les normes de clausura aprovades al Concili de Trento, i la importància que tenien les monges carismàtiques de cada congregació en la societat i la política de cada lloc, però també per a constituir fortes xarxes de beneficiaris. Igualment s'ha estés per la figura de la mestra de novícies, que eren les instructores de les noves monges que entraven als convents.

La doctora ha volgut posar el convent de Santa Clara com a exemple dels cenobis femenins com a espais de saber. I, en especial, per la importància que en este convent tingueren les filles de l'extensa família Borja que hi van viure, entre les quals ha citat Joana de la Creu, Joana Baptista, Isabel Magdalena i Francesca de Jesús.

Per acabar, la Sra. Zaragoza ha mostrat algunes de les publicacions que en els últims anys han eixit a la llum amb novetats sobre este assumpte, en el que ha denominat boom historiogràfic, i ha citat algunes de les monges amb obra important: Gertrudis d'Anglesola, M. Antònia Ortolà, Mariana de Sant Simeó i Joaquina de la Creu, entre altres.